

ЗВІТ ПРО РОБОТУ ВІДДІЛУ КУЛЬТУРИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ІРКЛІЇВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ ЗА 2022 – І ПІВРІЧЧЯ 2023

Діяльність закладів культури Іркліївської територіальної громади протягом 2022 року та I півріччя 2023 була спрямована на виконання законодавчих актів, указів та доручень Президента України, постанов Кабінету Міністрів України, наказів Управління культури та охорони культурної спадщини Черкаської обласної державної адміністрації, наказів Обласного центру народної творчості та культурно-освітньої роботи Черкаської обласної ради, рішень Іркліївської сільської ради, а також річного плану роботи відділу культури, молоді та спорту виконавчого комітету Іркліївської сільської ради; на забезпечення умов для реалізації творчого потенціалу різних верств населення, духовне та культурне становлення громадян засобами культурно-просвітницької роботи, забезпечення культурно-дозвіллевих потреб населення, відродження, збереження і розвиток історико-культурної спадщини, національних традицій, розвиток усіх видів та жанрів аматорського народного мистецтва, забезпечення доступу населення до культурних надбань.

Для створення умов розвитку творчості людини, забезпечення доступності національного культурного надбання в 2022-2023 роках діє базова мережа закладів культури, яка складається з 23 клубних закладів (Іркліївський центр культури та дозвілля, 14 будинків культури, 8 сільських клубів), 21-го бібліотечного закладу (Іркліївська ЦПБ, 20 сільських бібліотек-філій), Народного музею історії села Крутьки та Літературно-меморіального музею ім. М.П. Старицького.

Через повномасштабне вторгнення рф, що відбулось на початку 2022 року, та введення воєнного стану в Україні заклади культури кардинально змінили процес своєї діяльності. Зокрема, святкові концерти замінили на благодійні концерти для ЗСУ, гурткову роботу поєднували з волонтерською діяльністю, а самі приміщення закладів культури облаштовували під волонтерські пункти для збору речей, харчових продуктів, засобів гігієни та інше. Було дуже прикро, що обмежувальні заходи перекреслили всі попередні плани щодо організації дозвілля жителів Іркліївської громади. Та урізноманітнити вимушене утримання людей від гамірних та чисельних зібрань працівникам культури вдалося шляхом створення та знаходженням нових форм і методів роботи і втіленням їх у життя.

Все таки, творче повсякдення працівників культури Іркліївської громади в умовах воєнного стану було досить насичене: керівники установ займалися самоосвітою, веденням документації, знаходили нові підходи до роботи, займалися організацією та збором гуманітарної допомоги. В усіх закладах здійснювалися впорядкування прилеглих територій.

Роботу закладів культури в звітному періоді забезпечувало **64 працівники**, з них, на повну ставку працює – 19 осіб; на 0,75 ставки – 18; на 0,5 ставки – 21; на 0,25 – 6.

Культура – одне з найцікавіших і найдревніших явищ, яке тісно пов'язане з діяльністю людини. Носіями культури є талановиті, творчі, добрі люди. Кожен час ставить перед культурою свої завдання. Однак на будь-якому етапі розвитку потрібно робити все для збереження та популяризації народних традицій, звичаїв, обрядів, розвитку творчості дітей, молоді, зрілого населення, започатковувати щось нове, креативне, неповторне. Тому клубні заклади Іркліївської ТГ протягом звітнього періоду інноваційно-творчо працювали в нових умовах аби задовольнити культурно-дозвільні потреби людей, були центрами розвитку народної творчості, виконували запити суспільства, всебічно сприяючи розвитку ініціативи й самодіяльності населення, створювали сприятливі умови для цього.

Творча робота в закладах галузі культури протягом звітнього періоду велася за декількома основними напрямками: культурно - дозвілєва діяльність (організація і проведення культурно-дозвілєвих заходів), робота аматорських колективів художньої творчості. Різну жанрову направленість мали і гуртки в закладах культури.

Закладами культури було проведено значну кількість різних за формою та тематикою культурно-дозвілєвих, соціально-культурних, просвітницьких заходів.

Кожного дня двері закладів культури відкриті для дітей та дорослих, не лише жителів сіл громади, а і для внутрішньо-переміщених осіб які приходять не тільки, щоб виступити на сцені, а й для того, щоб поспілкуватися в дружнім колі, розповісти про свої досягнення та поділитися своїми переживаннями.

Протягом звітнього періоду у закладах культури на високому рівні проведено 1 851 захід (кількість відвідувачів – 44194, з них дітей – 12412), у тому числі:

- виставки творів мистецтва – 123 (кількість відвідувачів 4313, з них дітей – 1917);
- виставки та концерти аматорських колективів – 55 (кількість відвідувачів – 3398, з них дітей – 94);
- вистави та концерти професійних колективів – 4 (кількість відвідувачів – 1655, з них дітей – 317);
- інші культурно-освітні та розважальні заходи – 1283 (кількість відвідувачів – 22927, з них дітей – 5201)
- суспільно-політичні та інші заходи – 386 (кількість відвідувачів – 11861).

На базі закладів діє:

- 61 – вокально-хоровий (1 колектив з званням Народного);
- 5 – музично-інструментальний (1 колектив з званням Народного);
- 26 – театральних колективів;
- 8 – хореографічних;
- 9 – фольклорних (1 з званням Народного);

14 – любительських об'єднань

Основне місце в роботі клубних закладів займає проведення культурно-масових заходів. Цікаво проходили дійства і тематичні заходи протягом звітнього періоду:

Січень

- святкові вітання з Рідзвом Христовим і Старим Новим Роком;
- Новорічно-різдвяний онлайн-огляд колядок та щедрівок;
- вітання зі святом «Водохреща»;
- тематичний захід до Дня Соборності України;
- година пам'яті до Дня пам'яті жертв Голокосту;
- година пам'яті до Дня пам'яті героїв Крут.

Лютий

- мітинг-реквієм «Вони тримали за нас небо» до Дня Героїв Небесної Сотні;
- літературні вечори, присвячені дню народження Л. Українки;
- вшанування воїнів-інтернаціоналістів «Афганістан – мій біль, моя пекуча пам'ять».
- заходи з нагоди Дня Єднання;

Березень

- онлайн-вітання з нагоди Міжнародного жіночого дня.
- 9 березня відбулось покладання квітів до пам'ятника Т.Г. Шевченка.
- заходи до Дня добровольця;
- літературні вечори до Всесвітнього дня поезії;

Квітень

- мітинг-реквієм до 37-річниці Чорнобильської трагедії;
- онлайн-вітання «Великодній кошик»;
- заходи до Всесвітнього дня книги та авторського права;

Травень

- до дня пам'яті та примирення, Дня Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні відбувся мітинг-реквієм «День пам'яті та надії»;
- онлайн-вітання до Дня матері. «Тепло сімейного вогнища»;
- проведено фотосесію в онлайн режимі до Дня вишиванки – «Я одягну сорочку вишивану»;

Червень

- розважальне дозвілля до Дня Захисту дітей (квести, вікторини, спортивні змагання);
- години пам'яті до Дня пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії РФ проти України;
- інформаційні хвилини до Дня довкілля;
- турнір з футболу «Кубок Юрія Сахна»;
- День молоді;

Липень

- онлайн-вітання «На Івана нічка мала».
- аматорські колективи вітали бухгалтерів з професійним святом – Днем бухгалтера.
- флеш-моб до Дня Української Державності;

Серпень

- урочистості з нагоди Дня Державного Прапора України, на заході пролунав Гімн України і було підняття прапор;
- онлайн вітання до Дня незалежності України.

- Вересень

- тематичні та святкові заходи відбулися до Дня знань, Дня фізкультури і спорту, Дня рятувальника, Дня працівників лісу, Дня туризму, Всеукраїнського дня бібліотек.

- Жовтень

- відбувся урочистий святковий концерт до Дня захисника України, на якому було вшановано матерів загиблих воїнів, воїнів, що виконують свій обов'язок в ООС/АТО;
- тематичні заходи відбулися до Міжнародного Дня літніх людей, Дня працівників освіти, Дня Українського козацтва.

- Листопад

- 9 листопада відзначено Всеукраїнський день працівників культури та майстрів народного мистецтва.
- мітинг-реквієм з нагоди вшанування жертв голодоморів та політичних репресій;
- тематичний захід до Дня Гідності та Свободи.

- Грудень

- проведено Новорічні заходи – Свято Миколая, Новорічні щедрівки, забави у Новорічну ніч.

Налагоджена робота у всіх закладах культури, а саме, систематично за графіком працюють аматорські колективи. Постійно відзначаються календарні, професійні, релігійні свята, проходять різноманітні масові заходи.

В закладах проходять різноманітні виставки декоративно-прикладного мистецтва та народних умільців. Проводяться ремонти, упорядковуються приміщення та приклубні території, по можливості покращується матеріально-технічна база.

В звітному періоді робота відділу спрямовувалася на стимулювання діяльності клубних установ, розвиток аматорства, збереження, підтримку та популяризацію народних звичаїв, обрядів, народних художніх промислів, поширення інноваційних форм роботи. Методист Іркліївського ЦКД надавав методичну і практичну допомогу працівникам. Аналізував статистику та текстову звітність. Розробляла сценарії і брала безпосередньо участь в організації і проведенні культурно – масових заходів.

Заходи, які проводилися на території Іркліївської громади, публікувалися в місцевій пресі, висвітлювались в соціальних мережах.

У звітному періоді бібліотеки, як і вся країна, працювала в умовах збройної агресії рф проти України. Це змусило ще більше згуртуватися та терміново перебудувати роботу бібліотек, шукати та використовувати усі

можливості для спілкування з користувачами та виконання своїх функціональних завдань і повноважень, долучитися до волонтерської діяльності. Прибуття до Іркліївської громади внутрішньо переміщених осіб, які пережили жахіття обстрілів і бомбардувань, втратили все, тікаючи від війни, змусило ще більш ретельно підбирати форми бібліотечної роботи та прояви людської небайдужості і підтримки.

Серед пріоритетних завдань були: залучення користувачів до бібліотеки, популяризація української книги і читання серед молоді, сприяння навчальному та виховному процесу в умовах онлайн навчання та тривалих канікул та забезпечення безпеки відвідувачів в умовах війни; розвиток соціального партнерства; участь в роботі на інформаційному фронті; актуалізація бібліотечного фонду (у т. ч. виконання Рекомендацій Міністерства культури та інформаційної політики України щодо актуалізації бібліотечних фондів у зв'язку зі збройною агресією російської федерації проти України); волонтерська діяльність.

У своїй роботі враховували, що на загальнодержавному рівні відзначалося 300-річчя від дня народження Григорія Сковороди, видатного українського філософа, просвітителя-гуманіста, поета, педагога (Постанова Верховної Ради України від 4 листопада 2020 року № 973-IX), 140 років із часу заснування першого професійного українського театру (1882), 30 років із дня затвердження Верховною Радою Державного Гімну, Державного Прапора і малого Державного Герба України (Постанова Верховної Ради України від 14 грудня 2021 р. № 6406 «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2022-2023 роках») та ін.

Бібліотеки брали участь у всеукраїнських заходах: Другому національному тижні читання, VI Всеукраїнському молодіжному бібліокаравані «Читай, юність!», акції «16 днів проти насильства», Всеукраїнському круглому столі «Національно-патріотичні ідеї молоді. Державні символи України», Всеукраїнській бібліотечній Екотолоці та ін.

В умовах збройної агресії РФ проти України всі державні Програми поповнення фондів публічних бібліотек було призупинено: і на придбання книг, і на передплату періодичних видань. Тому, приділялася увага вивченню та залученню альтернативних джерел поповнення бібліотечних фондів.

Загальний фонд на 01.06.2023 року становить: 108,9 тис. примірників. Зусиллями всіх працівників бібліотеки в умовах воєнного стану проводились заходи з метою збереження фондів, їх впорядкування, вивчення, очищення, розстановки, книгообміну, ремонту книг, підтримання санітарно-гігієнічного стану книгосховищ, ліквідації читацької заборгованості.

Здійснювалися заходи щодо актуалізації бібліотечних фондів відповідно до «Рекомендацій Міністерства культури та інформаційної політики України

у зв'язку зі збройною агресією російської федерації проти України», які були опубліковані 23 травня 2022 року: прибрали з відкритого доступу російськомовну літературу певних авторів, зміст яких спрямований на популяризацію російських силових структур, російської армії, війни, спотворення історичних подій, підлив безпеки України; припинили заміну книг, втрачених користувачами, книжковою продукцією з Росії.

З метою залучення користувачів до бібліотеки та популяризації літератури проводилися заходи щодо відзначення визначних дат та подій в Україні. З початку війни значну увагу приділяли внутрішньо переміщеним особам: підліткам та молоді, молодим сім'ям з дітьми. Для цієї категорії проводилися інформаційно-просвітницькі заходи. Масові заходи проводилися як оф-лайн так і онлайн. З початку українсько-російської війни працівники бібліотек активно долучилися до волонтерської роботи (збір речей, продуктів харчування, книжок, іграшок, коштів для військових; перерахування коштів на допомогу ЗСУ; участь у благодійних акціях.

Робота Літературно-меморіального музею ім. М.П. Старицького (далі Музей) за звітний період проводилась згідно Закону України «Про музеї та музейну справу».

Діяльність роботи спрямована на ознайомлення жителів і гостей з історією села, діяльністю та творчістю М.П. Старицького, вивчення та популяризацію історії рідного краю, збереженню пам'яток матеріальної і духовної спадщини.

Музейний фонд літературно-меморіального музею становить 1240 предметів основного фонду та 205 предметів науково-допоміжного фонду.

У звітному періоді проведено 12 екскурсій. Кількість відвідувачів - 270. У заходах, які проводилися музеєм (фотовиставки, зустрічі, семінар працівників закладів культури Іркліївської громади з нагоди 40-чя музею) взяли участь близько 150 осіб.

У звітному періоді відділ культури, молоді та спорту виконавчого комітету Іркліївської сільської ради з усіма йому підпорядкованими закладами культури працював у повному обсязі.

Першочерговими завданнями відділу культури, молоді та спорту і надалі залишаються:

- проведення капітальних та поточних ремонтів в закладах культури;
- зміцнення та оновлення матеріально-технічної бази закладів культури;
- підтримка мистецької творчості, яка забезпечує якісний рівень національної культури та культури Іркліївської територіальної громади;
- розвиток духовної культури громади, організація дозвілля населення, естетичне виховання дітей;
- залучення коштів спонсорів, пошук недержавних джерел фінансування.

Основними проблемами залишаються: низький рівень забезпечення галузі фахівцями, особливо клубних працівників, потреба в капітальних та поточних ремонтах приміщень закладів культури, систем опалення, потреба в оновленні матеріально-технічного забезпечення.

Культурне життя нашої громади у звітному періоді було плідне і багатогранне, дякуючи творчому неспокою, громадській активності, таланту аматорів сцени та майстрів народної творчості.

Начальник відділу
культури, молоді та спорту

Антоніна СТЕЦЕНКО